

VÁLASZ ADÓ

2015/6. JÚNIUS

Így változik a számviteli törvény

Üzletág- vagy üzletrész-értékesítés?

Fontos-e a számla kelte?

Változnak a gyed és a csed szabályai

Kérdések és válaszok

ADÓ
2015

6

Kedves Olvasó!

Nem sok idejük lesz a könyvelőknek, könyvvizsgálóknak, adózási szakembereknek, hogy a bevallási hajrá után pihenjenek; máris itt a nyakukon az újabb jogszabály-módosítás. Miután az Európai Parlament és a Tanács 2013. június 26-án elfogadta a meghatározott típusú vállalkozások éves pénzügyi kimutatásairól, konszolidált éves kimutatásairól és a kapcsolódó beszámolókról szóló 2013/34 EU-irányelvet, módosítani kell a Magyarországon hatályos számviteli törvény is. Cikkünkben összefoglaltuk egyebek mellett az osztalékra, a cégértékre, a mértékadó befolyásra, a kiegészítő mellékletre, a könyvvizsgálói jelentés tartalmára, valamint az egyszerűsített beszámolóra vonatkozó, tervezett változásokat.

Rendre felmerül a kérdés, hogy a választott képviselőkre milyen járulékfizetési szabályok vonatkoznak, s hogyan kell elbírálni a biztosítási kötelezettségüket. Erről szóló cikkünkben ismertetjük a vonatkozó rendelkezéseket. Sokszor még a gazdasági szakemberek is helytelenül használják az üzletág-, illetve az üzletrész-értékesítés fogalmát, pedig igen jelentős különbségek vannak köztük nemcsak jogi, hanem adózási értelemben is. Az áfakötelezettségre fókuszálva részletesen bemutatjuk a különbözőségeket.

Fontos-e a számla kelte, s befogadható-e a bizonylat – levonható-e az áfa –, ha a kiállítás dátuma megelőzi az ügylet teljesítését? – teszük fel a kérdést rendre a könyvelők. Cikkünkben kiderül, van ok aggodalmakra, de korántsem olyan merev a szabályozás, mint ahogy azt sokan gondolják.

Vállalkozók sokaságát érintő kérdés, hogy mit tehetnek, ha évekkal korábbra visszamenőlegesen törli az adószámukat az adóhatóság, s milyen hatása lehet ennek a vevőikre, illetve a szállító partnereikre. Továbbra is slágertéma, hogy milyen járulékfizetési kötelezettségek terhelik a vállalkozókat többes jogviszonyban, s milyen szabályokra kell ügyelni, ha átlépik az alanyi adómentes értékhatárt.

Itt vannak a részletek a számviteli törvény módosításáról

Osztalék, cégérték, mértékadó befolyás, a kiegészítő melléklet és a könyvvizsgálói jelentés tartalma, egyszerűsített beszámoló: bemutatjuk, hogyan változik a számviteli törvény.

A számviteli törvény legfontosabb változásait az uniós jog átvétele indokolja. Az Európai Parlament és a Tanács 2013. június 26-án fogadta el a meghatározott típusú vállalkozások éves pénzügyi kimutatásairól, konszolidált éves kimutatásairól és a kapcsolódó beszámolókról szóló 2013/34 EU-irányelvet. A számviteli törvény tervezett módosításai átveszik az irányelv fogalomhasználatát, illetve néhány szabályozást az irányelvhez igazítanak.

Osztalékfizetés

Az osztalék ezentúl nem abban az éves beszámolóban jelenik meg, amellyel kapcsolatban jóváhagyták, hanem a jóváhagyás évének beszámolójában, az adózott eredmény felosztásáról szóló döntés napjával. A döntéskor a fizethető osztalékalap meghatározásához figyelembe lehet venni a mérlegkészítésig kapott elszámolt osztalékot is. Az osztalék elszámolásának változása azt is jelenti, hogy a mérlegben ezentúl nem jelenik meg a mérleg szerinti eredmény csak az adózott eredmény. Az adózott eredmény az üzleti tevékenység eredménye és a pénzügyi műveletek eredménye (együtt: adózás előtti eredmény) csökkentve az adófizetési kötelezettséggel.

Cégérték

Ismét megváltozott a cégérték fogalma és elszámolási szabályai. Az új meghatározás szerint az üzleti vagy cégérték a megvásárolt társaságért, annak üzletágáért, telephelyéért, üzlethálózatáért fizetett ellenérték és a tételen állományba vett egyes eszközök piaci értékének a tételen állományba vett, átvállalt kötelezettségek értékével csökkentett értéke közötti különbözet, ha a fizetett ellenérték magasabb. Hasonlóan változott a negatív cégérték definíciója is. Ezentúl nem lehet cégértéket kimutatni többségi részesedés vásárlása esetén. A meglévő vásárolt részesedés utáni cégértékkel a szerzett részesedés könyv szerinti értékét kell módosítani.

A cégérték leírási szabályai is változnak. Az uniós szabályokkal összhangban ezentúl a cégérték összegét kötelezően legalább 5 év, de legfeljebb 10 év alatt értékcsökkenteni kell, és a már elszámolt terven felüli értékcsökkenés nem írható vissza.

Kiegészítő melléklet

A kiegészítő melléklet ezentúl több és részletesebb kötelező információt tartalmaz. A lényegesebb tételek a következők:

- a számviteli politikában meghatározott kivételes nagyságú vagy előfordulású bevételek, költségek és ráfordítások összege és jellege,

adózána

KEDVEZŐ ÁR, HITELES SZAKMAI TÁMOGATÁS

Adózás, számvitel, társadalombiztosítás, munka- és cégjog egy helyen – az Adózána megoldás a kérdéseire:

- ✓ **Naprakésztség:** mindenről azonnal tájékoztatjuk
- ✓ **Teljes körűség:** átfogó információk az adózás minden területéről
- ✓ **Biztonság:** velünk semmiről sem marad le
- ✓ **Max-csomagban HVG adó- és tb-különszámokkal**

ART SZJA ILLETÉK GYES-GYED NYUGDÍJ
JÁRULÉKEDVEZMÉNY ADÓKEDVEZMÉNY
SZÁMVITEL TAO TB
EKÁER

FIZESSEN ELŐ most,
és nyerjen
2 db jegyet
ANDREA BOCELLI
novemberi budapesti
koncertjére.

- a munkavállalók bére, személyi jellegű egyéb kifizetések mellett a bérjárulékokat is be kell mutatni állománycsoportként,
- a kibocsátott átváltoztatható és átváltozó kötvények száma és névértéke, ezen belül elkülönítve az azévi kibocsátást; opciós utalvány, opció, illetve hasonló értékpapír vagy jog, sorszámkód, kapcsolódó jogok részletezése,
- értékpapírok értékesítése, beváltása, törlesztése kapcsán az egymással szemben (nettó alapon) elszámolt ráfordítások, illetve bevételek összege,
- igénybevett szolgáltatások jelentős költségei jogcímenként.

Az egyszerűsített éves beszámolót készítő, kettős könyvvitelt vezető vállalkozásokra vonatkozóan az irányelvben meghatározott adatokon, információkon túlmenően nem írhatók elő további adatközlések, ezért ezek kiegészítő mellékletének tartalma szűkebb lesz a jelenleginél.

A kiegészítő mellékletben szereplő, a mérleghez és az eredmény kimutatáshoz kapcsolódó adatokat, magyarázatokat abban a sorrendben kell bemutatni, ahogyan a tételek a mérlegben és az eredménykimutatásban szerepelnek.

Az egyszerűsített beszámoló készítésének lehetősége

Mivel a határértékek jelentősen emelkedtek, ezért várhatóan a vállalkozások többsége jogosulttá válik majd egyszerűsített beszámoló készítésére. A könyvvizsgálatra vonatkozó határok nem változnak.

A jövőben egyszerűsített éves beszámolót készíthet a kettős könyvvitelt vezető vállalkozó, ha két egymást követő üzleti évben a mérleg fordulónapján a következő, a nagyságot jelző három mutató érték közül bármelyik kettő nem haladja meg az alábbi határértéket:

- a mérlegfőösszeg az 1200 millió forintot (szemben a jelenlegi 500 millió forinttal),
- az éves nettó árbevétel a 2400 millió forintot (jelenleg a határ 1000 millió forint),
- az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma az 50 főt (nem változott).

Könyvvizsgálói jelentés

Ezentúl a könyvvizsgálói jelentésnek a könyvvizsgáló véleményét is tartalmaznia kell a belső ellenőrzési és kockázatkezelési rendszerek főbb jellemzőiről, illetve arról, hogy a vállalatirányítási szabályokra, rendszerekre vonatkozó információt a rendelkezésre bocsátották-e. Tőzsdén kereskedett részesedések esetén további módosítások is vannak a könyvvizsgálói jelentés tartalmában.

Fogalmak, kategóriák

Változik a társult vállalkozás és az egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozás fogalma, új fogalomként bekerül a mértékadó befolyás (amely legalább 20 százalék közvetett vagy közvetlen szavazati jog esetén valósul meg), illetve a jelentős tulajdoni részesedés. Ez utóbbi a más vállalkozások tőkéjében való, értékpapírban megtestesülő vagy más módon meghatározott jog, amelynek célja – az említett vállalkozással való tartós kapcsolat kialakítása révén – a hozzájárulás annak a vállalkozásnak a tevékenységéhez, amelyik e jogok birtokosa; és amely részesedési mértéke a 20 százalékot meghaladja.

A mérlegbeszámolóban ezentúl külön sorokban kerülnek bemutatásra a jelentős tulajdoni részesedési viszonyban, és az egyéb részesedési viszonyban álló vállalkozásokkal kapcsolatos kötelezettségek és követelések. Megszűnik a rendkívüli bevétel és rendkívüli ráfordítás fogalma, a tételek az egyéb, illetve a pénzügyi műveletek bevételei, ráfordításai között kerülnek kimutatásra.

A beszámoló formája

A mérleg formátuma csak az új fogalmakkal (jelentős tulajdoni részesedés, egyéb részesedési viszony) változik, illetve a mérleg szerinti eredményt felváltja az adózott eredmény.

Kikerül az eredménykimutatás formátumából a szokásos vállalkozási eredmény, a rendkívüli bevételek, rendkívüli ráfordítások és a rendkívüli eredmény. Az adózott eredmény nem tagolódik tovább (eddig itt került bemutatásra a jóváhagyott osztalék és az ilyen célra igénybe vett eredménytar-

talék), és nincs szükség a mérleg szerinti eredmény sorára sem.

Az eredménykimutatás ezentúl is összköltség vagy forgalmi költség eljárással készíthető, ám mindkét eljárás csak az eddigi „A” változatban készíthető, a „B” változatok megszűnnek.

A fenti okok miatt értelemszerűen hasonló változtatásokra kerül sor a konszolidált mérlegben és eredménykimutatásban.

Kormányok részére fizetett összegekről szóló jelentés

Az új éves jelentési forma csak azokra a nyersanyag-kitermelő iparágban működő vagy a természetes erdők fakitermelésével foglalkozó vállalkozókra vonatkozik, amelyeknek

a) két egymást követő üzleti évben a mérleg fordulónapján a következő három mutatóérték közül bármelyik kettő meghaladja az alábbi határértéket:

- a mérlegfőösszeg a 6000 millió forintot,
- az éves nettó árbevétel a 12000 millió forintot,
- az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma a 250 főt, vagy amelyek b) közérdekűre számot tartó gazdálkodónak minősülnek.

Hatálybalépés

A módosításokat a 2016. évben induló üzleti évről készített éves beszámolóra, összevont (konszolidált) éves beszámolóra kell először alkalmazni, a 2015. naptári évben induló üzleti évről készített beszámolóra az új előírások még nem alkalmazhatók.

Erdős Gabriella, TaxMind Kft.

Így kell megállapítani a választott tisztségviselők tb-kötelezettségét

Sokszor felmerül a kérdés, hogy a választott képviselőkre milyen járulékfizetési szabályok vonatkoznak, s hogyan kell elbírálni a biztosítási kötelezettségüket. Cikkünkben röviden ismertetjük a vonatkozó rendelkezéseket.

MEGJELENT A HVG KIADÓ LEGÚJABB KIADVÁNYA,

AMELY A NAPI GYAKORLAT SZEMSZÖGÉBŐL MAGYARÁZZA AZ

EKÁER

JOGSZABÁLYOKAT.

RENDELÉS CSAK A KIADÓNÁL!

AJÁNLATUNK

A választott tisztségviselői jogviszonyban állókat is munkavégzésre irányuló, egyéb jogviszonyban munkát végzőknek kell tekinteni az 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) 5. paragrafus (2) bekezdése szerint, az ugyan ezen szakasz (1) g) pontjában foglaltakon (megbízási, illetve egyéni vállalkozónak nem minősülő vállalkozási jogviszonyban álló személyeken) túl.

A jogszabály nem definiálja a fogalmat, hanem megnevezi, hogy ki tartozik ebbe a körbe. Így választott tisztségviselőnek tekinti

- a gazdasági társaság társas vállalkozónak nem minősülő vezető tisztségviselőjét,
- az alapítvány, egyesület, egyesületek szövetsége, társasházi közösség, köztestület, kamara, európai részvénytársaság, egyesülés, európai gazdasági egyesülés, európai területi társulás, vízgazdálkodási társulat, erdő-birtokossági társulat, egyéb állami gazdálkodó szerv, egyes jogi személyek vállalat, közös vállalat, egyéni cég, szövetkezet, lakásszövetkezet, európai szövetkezet, állami vállalat, egyes jogi személyek vállalat, vállalatcsoport, Munkavállalói Rész tulajdonosi Program szervezeteinek, önkéntes kölcsönös biztosító pénztárak, magánnyugdíj-pénztárak tisztségviselőjét, vezető tisztségviselőjét, vagy
- e szervezetek felügyelőbizottságának tagját,
- a helyi (települési) önkormányzat választott képviselőjét (tisztségviselőjét),
- társadalmi megbízatású polgármestert,

abban az esetben, ha a járulékalapot képező jövedelemnek minősülő havi tiszteletdíja (díjazása) eléri a minimálbér 30 százalékát, vagy naptári napra számítva annak a harmincad részét.

Az említett személyek biztosítási kötelezettségét tehát az egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyban állókra vonatkozó szabályok szerint kell elbírálni: a járulékalapot képező jövedelem és a jogviszony tartamának a hányadosát összevetve a meghatározott biztosítási határösszeggel.

A járulékalapot képező jövedelem (amely lényegében megegyezik a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény szerinti adóelőleg-alap számításánál figyelembe veendő jövedelemmel) meghatározása során a nem önálló tevékenységből származó jövedelem számítására vonatkozó szabályokat kell alkalmaznunk.

A jogviszony tartamának a megállapítása során pedig figyelembe kell vennünk a Tbj. végrehajtását segítő 195/1997. kormányrendelet 4. paragrafus (5) bekezdésének azon előírását, miszerint a választott tisztségviselő biztosítási kötelezettségének

elbírálásánál azt az időszakot kell figyelembe venni, amely a választás napjától a díj fizetéséig, illetőleg az előző kifizetéstől az újabb díj kifizetésének napjáig, vagy ha a tisztség megszűnt, akkor a tisztség megszűnésének a napjáig eltelt.

Ez a szabály akkor jelenthet problémát, ha az éves tiszteletdíj kifizetésére nem havi rendszerességgel kerül sor. Például, ha egy egyesület 2015. január 1-jétől megválasztott tisztségviselőjének éves tiszteletdíja 12 x 30 ezer = 360 ezer forint, és ebből április 30-án kifizetnek számára 180 ezer forintot, míg a fennmaradó 180 ezret december 31-éig kapja meg, akkor az érintettre e jogviszonya alapján január 1-jétől kiterjed a biztosítás (hiszen $180\,000/4 = 35\,000$, amely több mint a minimálbér 30 százaléka), míg május 1-jétől december 31-éig nem (hiszen $180\,000/8 = 30\,000$, amely alatta marad az idei évben 105 ezer forintos minimálbér harminc százalékának).

Annak, hogy a választott tisztségviselőnek minősülő személy külön jogszabályi hely (a Tbj. 5. paragrafus (2) bekezdésének) hatálya alá tartozik, a nyugellátás igénylésekor van meghatározó jelentősége. A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXX. törvény 18. paragrafus (2) bekezdésének c) pontja, illetve a (2a) bekezdésének b) pontja szerint a nyugellátás érdekében a Tbj. 5. paragrafus (1) a)–b) és e)–g) pontjai szerinti biztosítási jogviszonyt kell megszüntetni. Tehát ez az előírás nem érinti a választott tisztségviselői jogviszonyt.

A választott tisztségviselői jogviszonyban álló személyre is alkalmazni kell az összevonás szabályát, azaz ugyanannál a foglalkoztatónál a naptári hónapban elért – egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyból származó – járulékalapot képező jövedelmeket a biztosítás elbírálása során össze kell vonni. Így például, ha egy választott tisztségviselő a tiszteletdíja mellett ugyanattól a foglalkoztatótól a tárgyhónapon belül megbízási díjat is kap, akkor a biztosítást nem külön-külön, hanem a két díjazását összeszámítva kell elbírálni.

Széles Imre,
társadalombiztosítási szakértő

Ezt mondja az áfatörvény az üzletág és az üzletrész értékesítéséről

Az üzletág-, illetve az üzletrész-értékesítés fogalmát sokszor még a gazdasági szakemberek is helytelenül használják,

pedig igen jelentős különbségek vannak köztük nemcsak jogi, hanem adózási értelemben is.

Üzletág-értékesítésről beszélhetünk abban az esetben, amikor egy vállalkozás tulajdonosai nem a teljes vállalkozást, hanem csak valamely sikeres vagy éppen veszteséges üzletágát értékesítik. A magyar magánjogi szabályozás nem kezeli az üzletág-értékesítést („business transfer, transfer of a going concern”) koncepcióját, ugyanakkor a gyakorlatban ezen ügyletet is rendezni kell.

Az új Ptk. hatálybalépése egyébként jelentősen segítette az üzletág-átruházás magánjogi kezelését azzal, hogy megfogalmazta a szerződésátruházás (nováció) általános magánjogi elveit. Egy üzletág értékesítésekor az ingatlanok és ingóságok mellett a szerződéses kapcsolatokat is átruházzák.

A szerződésátruházási megállapodásokban az adásvételi szerződésekhez hasonló módon határozható meg az, hogy az üzletág részét képező szerződések milyen feltételekkel, azaz például milyen időpontban és milyen ellenérték fejében szállnak át a szerződések „vevőjére”.

Az üzletág-értékesítés tehát általában egy komplex adásvételi szerződés keretében valósul meg, amelyben átruházásra kerülnek nemcsak az üzletág működéséhez használt tárgyi eszközök (ingatlanok, termelőeszközök, gépek), hanem a szellemi jogok (például védjegy, know-how), valamint az adott üzletághoz tartozó, beszállítókkal, illetve vevőkkel kötött szerződések, de nem ritkán az adott üzletágban alkalmazott munkavállalói szerződések is.

Bár a fogalom ténylegesen nem szerepel a jogszabályban, de a társasági adóról szóló törvény utal az üzletágra, a kedvezményezett eszközátruházás fogalma alatt: „kedvezményezett eszközátruházás: az a jogügylet, amelynek alapján egy társaság (az átruházó társaság) – megszűnése nélkül – legalább egy önálló szervezeti egységét átruhazza egy másik társaságra (az átvető társaságra) [...] önálló szervezeti egység: egy társaság olyan részlegének összes eszköze és kötelezettsége (ideértve a passzív időbeli elhatárolást is), amely részleg szervezeti szempontból független, a hozzá tartozó vagyonnal működni képes egyéset képez.”

Már itt fontos kiemelni azt, hogy az üzletág-értékesítést nem szabad összekeverni az üzletrész-értékesítéssel. Az üzletrész-értékesítés során semmiképpen ►

nem egy önállóan működni képes üzletág cserél tulajdonost, hanem a cégnek, mint egy adott egységnek, vagy annak egy részének, adott eszmei hányadának az értékesítése történik.

2013. január 1-jétől a magyar áfaszabályozás is megalkotta az üzletág fogalmát, illetve az áfa hatályán kívüli ügyletté nyilvánította az üzletág-átruházást, ha az ügylet meghatározott feltételeknek megfelel. Üzletág alatt olyan szervezeti szempontból független egységet kell érteni, amely a hozzá tartozó vagyonnal önálló gazdasági tevékenység tartós folytatására alkalmas.

A fogalom ilyen formájában tehát keltően rugalmas és megfelel a társasági adózási gyakorlatban és a nemzetközi joggyakorlatban alkalmazott fogalomnak is. Vegyük sorra a fogalom egyes elemeit:

1) Szervezeti szempontból független egység

Az önálló szervezeti egység: „egy társaság olyan részlegének összes eszköze és kötelezettsége (ideértve a passzív időbeli elhatárolást is), amely részleg szervezeti szempontból független, a hozzá tartozó vagyonnal működni képes egységet képez”. A fogalom értelmezésére kiadott adóhatósági jogértelmezés szerint kedvezményezett eszközátruházásnak minősül az a jogügylet is, amikor a mindössze egy önálló szervezeti egységgel rendelkező (átadó) társaság – megszűnése nélkül – a tevékenysége végzéséhez használt minden eszközét és kötelezettségét (mint önálló szervezeti egységet) átadja az átvévo társaságnak. Azaz egy adott társaságot is lehet önálló szervezeti egységnek tekinteni.

(2) Tartozik hozzá vagyon.

Bár a vagyon fogalmát nem határozza meg a jogszabály, ezt a fogalmat a magánjog már régóta használja: vagyon az egy jogalanyt megillető jogok és kötelezettségek összessége. A vagyonelemek sorába tartozik az adott jogalany tulajdonát képező minden dolog, vagyoni értékű jogok, kiegészülve a jogalanyt terhelő kötelezettségekkel.

A vagyon fogalma tehát nem csupán a dologi jogosultságokat, de a kötelmi követeléseket és az adósságokat, továbbá egyéb vagyoni jogosultságokat és kötelezettségeket is magában foglalja. Azaz a vagyon, illetve a vagyon átruházása forgalmi adózási szempontból gyakorlatilag bármit (termékértékesítést, szolgáltatásnyújtást) magában foglalhat.

(3) Alkalmas önálló gazdasági tevékenység tartós folytatására.

Az (1) pont alatt meghatározott fogalomem már értelmezte a szervezeti egység önállóságát, így ennél a pontnál azt lényeges kiemelni, hogy az üzletág átruházására az adott gazdasági tevékenység tartós folytatása érdekében kerülhet sor. Azaz nyilvánvalóan nem lehet üzletág-átruházás egy raktárkészlet átruházása, hiszen a tartós működőkészség fogalma nem teljesül. Ugyanúgy nem felelhet meg a feltételnek egy rövid időre tartó licenc alapján működő üzletág értékesítése sem.

Az áfatörvény koncepciója szerint az üzletág-értékesítés egyetlen jogügyletnek minősül, ugyanakkor nem áll be a termékértékesítéshez, szolgáltatásnyújtáshoz fűződő joghatás (értsd: az ügylet nem tartozik az áfa hatálya alá), ha az üzletág-értékesítés az alábbiaknak megfelel:

(1) A szerző belföldön nyilvántartásba vett adóalany (a szerzőkor vagy annak közvetlen következményeként);

(2) A szerző kötelezettséget vállal arra, hogy a szerzett vagyonhoz fűződő jogok és kötelezettségek jogutódként őt illetik és terhelik;

(3) A szerzőnek nincs olyan jogállása, amely összeegyeztethetetlen lenne kötelezettségeinek teljesítésével;

(4) A szerző az üzletágot a további működtetés céljából szerzi meg;

(5) Az üzletág keretében folytatott gazdasági tevékenység kizárólag adólevonásra jogosító termékértékesítés vagy szolgáltatásnyújtás lehet;

(6) Amennyiben a szerzett vagyon olyan ingatlant tartalmaz, amelyre vonatkozóan az átruházó adóalany adókötelezettséget választott, vagy amelynek értékesítése adómentes lenne, további feltétel, hogy az üzletágot megszerző adóalanyának adókötelezettséget kell vállalnia.

Az elévülési időn belül a szerzővel együtt egyetemleges felelősség terheli az üzletágot átruházó adóalanyt is azon áfa-kötelezettségek teljesítéséért, amelyek az átadott vagyonhoz fűződően a szerzésig bezárólag keletkeztek.

A fenti feltételeknek való megfelelés során tehát az üzletág-átruházás az áfa hatályán kívüli ügyletnek minősül, azaz az átruházónak nem kell fizetendő áfát megállapítania, a szerzőnek pedig áthárított áfa hiányában nem kell azt levonási jogként az adóhatósággal szemben érvényesítenie. A speciálisan erre az esetre előírt többletfeltételek azt hivatottak biztosítani, hogy ez a fajta mentesség

valóban csak likviditási kedvezményt jelentsen, vagyis abból egyéb előny ne származzon.

A fentiekkel szemben az üzletrész (azaz a társaság vagyonából a társaság tagját megillető hányad) értékesítésének kezelése teljesen eltérő. Az üzletrész értékesítése minden esetben adómentes ügylet. Az áfatörvény 86. paragrafus (1) bekezdésének f) pontja szerint adómentes „a jogi személyben, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetben tulajdonosi (tagsági) jogviszonyt, valamint a hitelezési jogviszonyt megtestesítő vagyoni értékű jog átengedése és az ezekkel kapcsolatos szolgáltatás nyújtása [...]”.

Az üzletrész azonban semmiképpen nem keverendő össze az üzletággal, mert míg az üzletrész (pontosabban tagsági jogviszony) értékesítése esetleg magára a teljes vállalkozásra vagy egy adott eszmei hányadra vonatkozik, az üzletág – ahogy fentebb is láttuk – egy pontosan körülhatárolható, önálló működésre képes egységnek tekintendő. Az üzletrész értékesítése adómentes, az üzletágé viszont, ha megfelel a fenti feltételeknek, áfa hatályán kívüli ügyletnek tekintendő.

dr. Kelemen László,
TMC First Tanácsadó Kft.

Fontos-e a számla kelte a bizonylaton? Tanácsok könyvelőknek

Befogadható-e a számla – levonható-e az áfa –, ha a bizonylat kiállításának dátuma megelőzi az ügylet teljesítését? Az alábbiakban az áfatörvény vonatkozó szabályait összefoglalva ezt a kérdést vesszük górcső alá.

Az általános forgalmi adóról szóló törvény (áfatörvény) tételesen felsorolja, melyek azok az adatok, amelyeknek szerepelniük kell egy – adójogi szempontból – szabályosan kiállított számlán. Ezek között a számla kelte is szerepel, továbbá elvárja a törvény a teljesítés időpontjának feltüntetését is, de csak akkor, ha az a számla kibocsátásának dátumától eltérő időpont (169. paragrafus a) és g) pontok).

A kialakult gyakorlat szerint a teljesítés időpontját abban az esetben is ráírják a vállalkozások a számlára, ha az a fentiek szerint nem lenne kötelező. Ez nem baj, de fontos tudni, hogy nem kifogásolható, ha a teljesítés időpontja lemarad a bizonylatról ►

akkor, ha az megegyezik a számla kibocsátásának keltével.

A fentiekből úgy tűnik, hogy a számla kelte nagyon fontos adat. Ugyanakkor a következményeket – így az adófizetési és adólevonási jogot – a törvény a teljesítés időpontjához kapcsolja, ráadásul ennek meghatározására bizonyos ügyletek esetében speciális előírásokat is rögzít.

A gyakorlatban, a számlabefogadói oldalról nézve, nem is az a kérdés, rá kell-e írni a keltezést a számlára, hanem az, hogy ez az időpont megelőzheti-e az ügylet teljesítési időpontját?

Az áfatörvény szempontjából különleges ügyletek – mint például az előlegfizetés vagy a folyamatos teljesítésű ügyletek, azaz az adótörvény 58–59. paragrafusa hatálya alá tartozó esetkörök – teljesítési időpontját a törvény határozza meg. Így például a folyamatos teljesítésű ügyletek esetében – jelenleg még – az ellenérték megfizetésének határideje a teljesítés időpontja, tehát ez az a nap, amikor az adófizetési kötelezettség beáll.

Ezeknél az ügyleteknél tehát a számla kelte elengedhetetlen ugyan, de adójogi következményekkel nem járó információ a bizonylaton.

Az áfatörvény úgynevezett főszabálya (55. paragrafus (1) bekezdése) szerint megállapított teljesítési időpont – az adott ügylet tényállászerű megvalósulásának a napja, azaz lényegében az adott értékesítés polgári jogi, szerződészerű teljesítésének időpontja – kapcsán azonban már izgalmasabb a helyzet.

A törvény úgy rendelkezik, hogy a terméket értékesítő, szolgáltatást nyújtó adóalanynak a számla kibocsátásáról legkésőbb a teljesítésig, előleg fizetése esetében a fizetendő adó megállapításáig (azaz a fizetési határidőig), de legfeljebb az attól számított ésszerű időn belül (15 napon belül) kell gondoskodnia.

Ezt az előírást az áfatörvény 163. paragrafusában találjuk, amely – „vállalva” a 164. paragrafusban részletezettekkel – továbbbi szabályokat is rögzít (például arra az esetre, ha az adót a más tagállami adóalany vevő fizeti meg vagy a felek gyűjtőszámla kibocsátásában egyeztek meg). Mindezek a most boncolgatott kérdést árnyalják ugyan, de nem adnak rá választ.

Ha az eddigieket összegezzük, akkor azt mondhatjuk, hogy bár az áfatörvény konkrét előírást erre az esetre nem ad, de egyéb rendelkezéseiből következtetve a számla kelte lehet a teljesítés időpontjánál korábbi dátum. Fogalmazhatnánk úgy is, hogy az áfatörvény azért nem tér ki erre a problémá-

ra, mert a jogalkotó ezt nem tekinti problémának: a számla kelte az a nap, amikor a bizonylatot kiállították, és kész.

Miért van mégis az, hogy a vevők, megrendelők gondolkodóba esnek, befogadhatják-e a számlát, ha azt látják, azt a teljesítést megelőzően állították ki?

A probléma gyökere az, hogy – különös figyelemmel az adólevonási jogra – hitelt érdemlően igazolja-e az ügylet tényleges megtörténtét egy olyan bizonylat, amelyet akkor állítottak ki, amikor még maga a szállító, a szolgáltató szerint sem történt teljesítés.

Adófizetési kötelezettséget és – ehhez nagyon szorosan kapcsolódva – adólevonási jogot (jellemzően) csak teljesített ügylet keletkeztet, alapoz meg. Egyéb esetben, azaz ténylegesen nem teljesített értékesítések esetében már fiktív számláról is (az adóhatóság kiemelt kedvence) beszélhetünk.

Természetesen a vevő, a megrendelő pontosan tudja, hogy eladták-e neki az adott terméket, igénybe vette-e a számlázott szolgáltatást. Viszont ez édeskeves az adólevonási jog szempontjából – az adóhatóság nem kifejezetten hiszékeny természetű –, a teljesítés tényét hitelt érdemlően kell dokumentálni. (Tegyük hozzá, hogy ez azokra az esetekre is igaz, amikor a számla kelte nem előzi meg a teljesítés dátumát!)

Fentebb azt írtam, hogy „adófizetési kötelezettséget (jellemzően) csak teljesített ügylet keletkeztet”, bár nem feltétlenül a fizikai teljesítés időpontjában. Mit is jelent ez a „jellemzően”?

Az adótörvény szerint az adófizetési kötelezettség akkor is beáll, ha a számlát olyan ügyletről állították ki, amely ténylegesen nem teljesült. Ez alól a számlán a termék értékesítőjeként, a szolgáltatás nyújtójaként megjelölt személy csak akkor mentesül, ha minden kétséget kizáróan bizonyítja, hogy nem történt meg a számlával igazolt ügylet, vagy az teljesült ugyan, de azt más (nem a számlán szállítóként szereplő) teljesítette (55. paragrafus (2) bekezdése).

Természetesen egy nem teljesült ügyletről kiállított számla nem alapozhatja meg a számlán vevőként, megrendelőként feltüntetett adóalany adólevonási jogát, hiszen ebben az esetben az ügylet fiktív voltával egyértelműen tisztában kell lennie. Fontos azonban, hogy önmagában egyetlen körülmény – így például a számla valamely dátuma – nem alapozhatja meg a számla fiktív vé minősítését, és ennek következményeként a számla befogadója adólevonási jogának megtagadását.

Ugyanakkor a teljesítési időpont téves feltüntetése már járhat azzal a következ-

ménnyel, hogy az adott időszakra vonatkozóan nem „érvényes” a vevő adólevonási joga, ha hibás időpont miatt e jogával korábban élt, mint azt a tényleges teljesítés időpontja megalapozta volna.

Fentieket összegezve: a számla keltének – az azonnali készpénzfizetéssel járó ügyletektől eltekintve – adójogi kihatása nincs (számvitelileg is a teljesítés polgári jogi értelemben vett dátuma számít, míg az egyéni vállalkozók pénzforgalmi szemléletű könyvvitele a számla pénzügyi rendezésének időpontját tekinti döntőnek). Ugyanakkor, ha a számla kiállítása a teljesítést megelőzően történt, fontos annak alátámasztása, hogy az ügylet ténylegesen teljesült.

Az áfatörvény 55. paragrafusának (2) bekezdésében előírtak alapján a „felelősen” kiállított számla adófizetési kötelezettséggel jár, de nem jelent egyben levonási jogot a számlabefogadói oldalon.

Ha a könyvelő olyan számlával találkozhat, amelyen a számla keltezése a teljesítés időpontjánál korábbi, és az ügylet tényleges teljesülése – annak valamely ismert körülménye miatt – vitatható, úgy célszerű az ügylet teljesülését a számlát befogadó cég felelős vezetőjével tisztázni, elismertetni, igazoltatni (a számlára vagy annak mellékletére rávezetve), lehetőség szerint egyéb dokumentációt, például a szállítólevelet, annak másolatát is csatolni a számlához. Ahol nem, vagy nem kizárólag az ügyvezető jogosult a kifizetésre, amúgy is szükséges a számlák utalványozása.

A számlák befogadása, könyvviteli elszámolása, az adólevonási jog érvényesítése kapcsán fontos figyelni az áfatörvény 168/A paragrafusában az úgynevezett üzleti ellenőrzési eljárásra vonatkozóan előírtakra is.

Sinka Júlia,
adó- és számviteli tanácsadó

Figyelem, kedvezően változnak a gyed és a csed szabályai!

Több ponton módosítaná a kormány az egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú törvényeket. A változtatási javaslatok érintik a csecsemőgondozási díjra, a gyermekgondozási díjra, illetve a baleseti ellátásokra vonatkozó szabályokat. A tervezett változások zöme – ha azokat elfogadja az Országgyűlés – 2015. július 1-jétől, kisebb részük 2016. január 1-jétől lépne hatályba.

Fogalmak pontosításai

A jövedelem eddigi meghatározása a pénzbeli ellátásokra vonatkozott, a baleseti ellátásra nem terjedt ki. A javaslat alapján azonban a baleseti táppénzre is érvényes lenne az alábbi szabály:

Jövedelem: a baleseti táppénz összegének kiszámításánál az e törvényben meghatározott időszakra adóelőleg megállapításához az állami adóhatóságnál bevallott, pénzbeli egészségbiztosítási járulékalapot képező jövedelem.

A szerződés szerinti havi jövedelem

- betegszabadságra jogosultak esetén a távolléti díj, illetve az illetmény egy hónapra járó összege,
- egészségügyi szabadságra jogosultak esetében az egészségügyi szabadság idejére járó távolléti díj.

A fenti esetekben felmerül a kérdés, hogy melyik hónapra, melyik időszakra számított távolléti díjat kell figyelembe venni? A módosítás erre a kérdésre adna pontos választ, és ezáltal egyértelművé válna a jogalkalmazás is. A javaslat alapján a fenti két esetben az ellátásra való jogosultság kezdőnapjának hónapjára számított távolléti díjat kellene figyelembe venni.

Új kedvezménysszabály

A törvényjavaslat indokolása tartalmazza, hogy a törvény módosítás egyfajta új „kedvezménysszabályt” hoz létre azon kismák ellátásainak megállapítására, akik – a Gyed Extra intézkedéseinek hatására – az ellátás folyósítása mellett részmunkaidőben mennek vissza dolgozni. A módosítás célja, hogy egy újabb ellátás megállapításánál a magasabb naptári alap figyelembevételére legyen lehetőség.

Ez mind a csecsemőgondozási díjra, mind a gyermekgondozási díjra vonatkozna. Azaz, ha például a második gyermek a gyermekgondozási díj vagy gyermekgondozási segély igénybevétele alatt, vagy annak megszűnését követő egy éven belül születik, és az első gyermek jogán megállapított csecsemőgondozási, illetve gyermekgondozási díj naptári napi alapja magasabb összegű, mint a második gyermekre járó csecsemőgondozási, illetve gyermekgondozási díj alapja, akkor a magasabb naptári napi alap alapján kell az ellátást megállapítani.

Gyermekgondozási díj mértékére vonatkozó módosítás

A módosítás indokolásában olvasható, hogy más módon kell kiszámolni az ugyanazon gyermek után járó csecsemőgondozási díj és gyermekgondozási díj alapját, így ennek

következtében az ellátás a gyermekgondozási díj igénybevételekor lecsökken. A csökkenés a minimálbér kétszeresének 70 százalékat meghaladó csecsemőgondozási díj esetén áll elő, tekintettel a gyermekgondozási díjra vonatkozó felső határra. Erre tekintettel módosulna a gyermekgondozási díj alapjának kiszámítási módja.

Foglalkozási betegség, üzemi baleset

A baleseti ellátások a foglalkozási megbetegedés, valamint az üzemi baleset esetén járnak. Az ehhez kapcsolódó meghatározások a törvényjavaslat alapján módosulnának. A hatályos szabály szerint a foglalkozási betegség az a betegség, amely a biztosított foglalkozásának különös veszélye folytán keletkezett.

A foglalkozási megbetegedést a fentieknél részletesebben rendeleti szinten szabályozták. Ezt a rendelkezést magasabb szintre, az egészségbiztosítási törvénybe emelnék át. Mindezek alapján kibővülne a törvényben a foglalkozási betegség fogalma, mely szerint:

Foglalkozási betegség a munkavégzés, a foglalkozás gyakorlása közben bekövetkezett olyan heveny és idült, valamint a foglalkozás gyakorlását követően megjelenő vagy kialakuló idült egészségkárosodás, amely

- a munkavégzéssel, a foglalkozással kapcsolatos, a munkavégzés, a munkafolyamat során előforduló fizikai, kémiai, biológiai, pszichoszociális és ergonómiai kóroki tényezőkre vezethető vissza, illetve
- a munkavállalónak az optimálisnál nagyobb vagy kisebb igénybevételének a következménye.

A másik módosítás az üzemi balesetet érinti. A hatályos szabály alapján nem üzemi baleset az a baleset, amely kizárólag a sérült ittassága miatt következett be. Azaz, ha a sérült ittas volt, de ettől függetlenül következett be a baleset, például ült az íróasztalnál és ráesett a lámpa, akkor ez a baleset üzemi balesetnek minősül, és jár a baleseti ellátás.

A módosítás szerint csak akkor nem lenne üzemi baleset a baleset, ha az az objektíven igazolt alkoholos befolyásoltság alatt – azaz nem az alkoholos befolyásoltság miatt – következett be.

Pénzbeli egészségbiztosítási járulékalapot képező jövedelem bevétele

Idén január elsejétől jogosult arra az egészségbiztosító, hogy ellenőrizze, a pénzbeli egészségbiztosítási járulékalapot képező jövedelem bevallására kötelezett személy,

foglalkoztató eleget tett-e ezen kötelezettségének. A jogszabály azt írja elő, hogy az egészségbiztosító csak az ellenőrzési eljárás során jogosult ezen ellenőrzésre.

A módosítás kiterjesztené az ellenőrzési jogosultságot, mely szerint az egészségbiztosító akkor is jogosult ellenőrizni a 3 százalékos pénzbeli egészségbiztosítási járulék bevétele, amikor a pénzbeli ellátás és a baleseti táppénz iránti kérelmet bírálja el.

2016. január 1-jétől módosuló szabályok

Jövő év elejétől megszűnne a gyermekgondozási díjnal a 60 napos várakozási idő. A hatályos szabály szerint ugyanis nem jár a gyermekgondozási díj, ha a gyermekgondozási díj első igénybevétele a gyermek egyéves kora után kezdődik, az első igénybevétele első napjától számított 60 napig, ha a jogosult bármilyen jogviszonyban – ide nem értve a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenységet – keresőtevékenységet folytat. Kivétel ez alól, ha az igénylő a gyermekre tekintettel csecsemőgondozási díjat vett igénybe, vagy a gyermekgondozási díjban részesülő meghal.

A módosítás indokolása szerint azért kerülne ki a törvényből a 60 napos várakozási idő, mert „ha a gyermek egyéves kora után az anya szeretne visszatérni a munkaerőpiacra, és az apa szeretné igénybe venni a gyermekgondozási díjat, a hatályos szabályok szerint erre csak 60 napos várakozás esetén van munka mellett lehetősége.” Ez – a törvényjavaslat szerint – indokolatlan megszorítás, hiszen az apa járulékfizetéssel megalapozta az ellátás igénybevitelét.

A törvényjavaslat szerint 2016. január 1-jétől úgy módosulnának a gyermekgondozási díj időtartamára vonatkozó szabályok, hogy – ikergyermek kivételével – minden esetben a gyermek 2 éves koráig járna a gyermekgondozási díj.

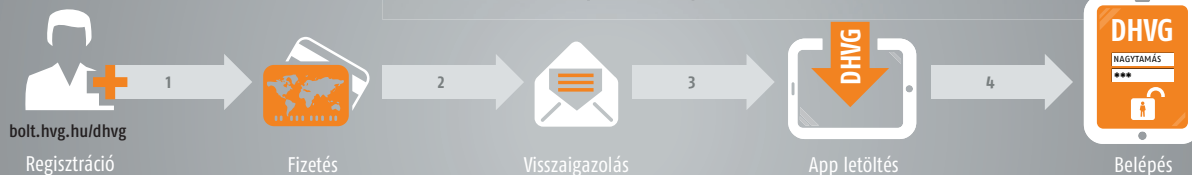
Az indokolás alapján: „A 2010. évi kormányváltás előtt bevezetett szigorítás volt, hogy a szülést, illetve az ellátásra jogosultság megnyílását megelőző két éven belüli biztosítási jogviszony időtartamához igazították a gyermekgondozási díj folyósításának időtartamát. Így az ellátás a gyermek kétéves koráig csak abban az esetben jár, ha a társadalombiztosítási jogviszonnyal megalapozott időtartam eléri a másfél évet. Társadalompolitikai okból és a bürokrácia csökkentése érdekében is indokolt, hogy a 365 nap társadalombiztosítási jogviszony meglepte a gyermek kétéves koráig alapozza meg az ellátásra való jogosultságot.”

dr. Radics Zsuzsanna,
társadalombiztosítási szakértő ►

HVG - ELŐFIZETÉS DIGITÁLISAN IS!

Előfizetés lépésről lépésre:

bolt.hvg.hu/dhvg

AJÁNLÓK:

Szigorított veszteségelhatárolás: így néz ki a gyakorlatban

A módosított veszteségelhatárolási szabályok gyakorlati értelmezése kapcsán számos kérdésbe ütközik az adózó. Cikkünkben az időbeli korlátokkal, illetve az átalakulással kapcsolatos szabályokat foglaljuk össze.

A veszteségelhatárolás szabályait a társasági adóról és osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (továbbiakban: Tao-törvény) tartalmazza. Elhatárolt veszteségről akkor beszélhetünk, ha a társaságnál akár a veszteséges működés miatt, akár az adózás előtti eredményének korrekciója miatt a társasági adó alapja negatív. A fentiek miatt a társaság az adóévben képződött veszteségét a későbbi adóévekben felhasználhatja. 2015-től jelentősen változtak a felhasználás időszakára vonatkozó szabályok, emellett pedig a hatályba lépett módosítás érintette az átalakulással vagy tulajdonosváltással érintett társaságokra vonatkozó szabályokat is.

A veszteség felhasználásának időkorlátja
Szakítva a korábbi szabállyal, amely szerint a veszteséget korlátlan ideig tovább lehet vinni, a jogszabály 2015-től két időbeli korlátot is bevezetett a társasági adó rendszerébe. (Az időbeli korlátok szigorítása mellett azt is fontos megemlíteni, hogy nem változott az a szabály, amely szerint az elhatárolt veszteséget csakis a pozitív adóalap 50 százalékaig lehet felhasználni.)

dr. Kelemen László,
TMC First Tanácsadó Kft.

A teljes cikket itt olvashatja el:
<http://ajanlo.adozona.hu/>

Felmondás: mikor kell indoklás, mi lehet az, mikor jár végkielégítés?

Felmondással a határozott és határozatlan idejű munkaviszony egyaránt megszüntethető. A felmondási idő eltérhet, attól függően, hogy azt ki kezdeményezte.

Cikkünkben a határozott és a határozatlan idejű munkaviszony esetén közölt felmondásra, a végkielégítésre jogosultságra, továbbá az indoklási kötelezettségre vonatkozó szabályozást ismertetjük.

Határozatlan időtartamú munkaviszony esetén a felmondást a munkáltató köteles

indokolni, amivel szemben a törvény három együttes feltétel fennállását követeli meg: világosnak, valósnak és egyben okszerűnek is kell lenni. Az indok kizárólag az alábbiakkal összefüggő lehet:

- a munkavállaló munkaviszonnyal kapcsolatos magatartásával, például a munkavállaló megszegi a munkáltató utasításait,
- a munkavállaló képességével, például: egészségügyi vagy szakmai alkalmatlanság,
- a munkáltató működésével összefüggő ok, például: átszervezés, minőségi csere, létszámcsonkítás.

dr. Hajdu-Dudás Mária, munkajogász
A teljes cikket itt olvashatja el:
<http://ajanlo.adozona.hu/>

Nők 40: ami beszámít a nyugdíjba, és ami nem

Keresőtevékenység, munkanélküli ellátás, gyermeknevelés, betegápolás: mi és hogyan számít be a nők kedvezményes nyugdíjazásához szükséges jogosultsági időbe?

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 2011. január 1-jétől hatályos 18. paragrafusának (2a) bekezdése lehetőséget nyújt a nők részére az öregségi nyugdíjkorhatár betöltését megelőzően saját jogú nyugellátás megállapítására. A köznyelvben csak „nők 40” nyugdíjaként ismert saját jogú öregségi nyugellátásra való általános jogosultsági feltételek a következők: a negyvenévesi jogosultsági idő, továbbá, hogy az adott személy ne álljon a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 5. § (1) bekezdés a)–b) és e)–g) pontja szerinti biztosítással járó jogviszonyban.

Bár a kedvezményes nyugellátás megállapításához mindkét fent említett jogosultsági feltétel együttes fennállása szükséges, a legfőbb és egyben legnehezebben teljesíthető jogosultsági feltétel, hogy az érintett személy rendelkezzen legalább negyvenévesi jogosultsági idővel. Fontos kiemelni, hogy jogosultsági időként csak olyan időszakot lehet elismerni, amely időszak a Tny. szerint szolgálati időnek számít, ugyanakkor függetlenül azon tényről, hogy az adott időszak az általános szabályok szerint szolgálati időnek minősül, nem biztos, hogy a kedvezményes nyugdíjazás tekintetében jogosultsági időként elismerhető.

Winkler Róbert

A teljes cikket itt olvashatja el:
<http://ajanlo.adozona.hu/>

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

Adószám-törlesztés

Egy kft. adószámát 2015-ben, két évvel korábbi időponttal, azaz visszamenőleges hatállyal törölte az adóhatóság. Mit tehet az adóalany, illetve milyen hatással van (áfa, társasági adó) ez a tény a vevőre és szállító partnereire?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA

Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 137. paragrafus (3) bekezdése értelmében, abban az esetben, ha az állami adóhatóság – az Art. rendelkezései alapján – az adóalany adószámának felfüggesztését úgy szünteti meg, hogy egyúttal törli az adóalany adószámát, az adóalany adólevonási joga az adószám törlését elrendelő határozat jogerőre emelkedésének napjával elenyészik.

Elenyészik az adóalany adólevonási joga az adószám törlését elrendelő határozat jogerőre emelkedésének napjával abban az esetben is, ha az adóhatóság az adóalany adószámát annak felfüggesztése nélkül törli. Az előzőekben említett időponttól (illetve amennyiben a törlést adószám-felfüggesztés előzte meg, az adószám felfüggesztését elrendelő határozat jogerőre emelkedésének napjától) kezdődően tehát a kérdés szerinti társaság az adólevonási jogát nem gyakorolhatja.

A kérdés szerinti kft. szállítópartnerének adókötelezettségére a kérdéses társaság adószáma törlésének nincs kihatása.

A kérdés szerinti társaság vevőinek oldalán a következőket indokolt figyelembe venni:

A társasági adóról és osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (Tao. tv.) 8. paragrafus (1) bekezdésének d) pontja szerint az a költségként, ráfordításként elszámolt, az adózás előtti eredmény csökkenéseként számításba vett összeg – ideértve az immateriális javak és tárgyi eszközök értékcsökkenési leírását is –, amely nincs összefüggésben a vállalkozási, bevételszerző tevékenységgel, különös tekintettel a 3. számú mellékletben foglaltakra.

A fentiek alapján tehát amennyiben a kérdéses társaság – hangsúlyozottan – ténylegesen elvégezte az általa kibocsátott és a kérdés szerinti társaság vevői által befogadott számlákban foglalt szolgáltatásokat, akkor a kérdés szerinti társaság vevői továbbra is jogosultak az ezen megvalósult munkákra tekintettel kifizetett összeg – vál-

lalkozás érdekében felmerült – költségként való elszámolására, azaz nem kötelesek ezzel az adózás előtti eredményüket meg növelni.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) 16. paragrafus (1) bekezdése alapján adóköteles tevékenységet csak adószámmal rendelkező adózó folytathat, a jogszabály 20–21. paragrafusaiban foglalt kivétellel.

A fentiek alapján az adószám törlését követően az adózó adószám hiányában gazdasági tevékenységét nem folytathatja, hiteles számla kibocsátására részéről ezen időszak alatt – adószám hiányában – nem kerülhet sor. Ennél fogva a törölt adószámú társaság számláinak befogadói a fentiekben említett időponttól nem gyakorolhatják az általános forgalmi adónál a levonási jogukat.

dr. Verbai Tamás, HÍD Adószakértő és Pénzügyi Tanácsadó Zrt.

Östermelő, egyéni vállalkozó és kft. ügyvezetője egyszerre?

A több(féle) vállalkozás (östermelés, egyéni vállalkozás és kft.) egyidejű ügyvezetése esetén milyen adózási és járulékfizetési kötelezettségek vannak?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

A kérdés pontos megválaszolásához először is tisztázni kell, hogy az ügyvezető munkaviszonyban vagy társas vállalkozói jogviszonyban látja el a feladatait.

1.) Ha az ügyvezető társas vállalkozó, akkor egyéni vállalkozóként és társas vállalkozóként is biztosított, de östermelőként nem.

Ez esetben egyéni vállalkozóként legalább a minimális alapok után fizeti a járulékokat és a szociális hozzájárulási adót, és a kivét vagy átalány jövedelem képezi az szja-előleg alapját.

Társas vállalkozóként pedig akkor fizeti a tb-közterheket, ha jövedelmet vesz fel, és ez a jövedelem lesz az szja-előleg, a járulékok és a szociális hozzájárulási adó alapja.

Minimális alapok:

■ a 10 százalékos nyugdíjjárulék alapja havonta legalább a minimálbér/garantált bér,

■ a 8,5 százalékos egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék alapja havonta legalább a minimálbér/garantált bér másfélszerese,

■ míg a 27 százalékos szociális hozzájárulási adót a minimálbér/garantált bér 112,5 százaléka után kell megfizetni.

(A minimálbér 2015-ben havi 105 000 forint, legalább középfokú végzettséget igénylő tevékenység esetén pedig a garantált bér havi 122 000 forint – középfokú végzettségnek minősül a szakmunkás-iskola is.)

2.) Ha az ügyvezető munkaviszonyban áll, és ebben a foglalkoztatása eléri a 36 órát, akkor egyéni vállalkozóként is biztosított, de östermelőként nem.

Ez esetben egyéni vállalkozóként a tb-közterheket akkor fizeti meg, ha vesz fel jövedelmet, és ez esetben az a jövedelem lesz az szja-előleg, a járulékok és a szociális hozzájárulási adó alapja. Továbbá ebben az esetben az egyéni vállalkozó nem fizeti meg a 1,5 százalékos munkaerő-piaci járulékot.

3.) Ha az ügyvezető munkaviszonyban áll, és ebben a foglalkoztatása nem éri el a 36 órát, akkor egyéni vállalkozóként is biztosított, de östermelőként nem.

Ez esetben egyéni vállalkozóként legalább a fentiekben ismertetett minimális alapok után fizeti a járulékokat és a szociális hozzájárulási adót, és a kivét vagy átalányjövedelem képezi az szja-előleg alapját.

Végezetül szeretném jelezni, hogy mindegyik esetre érvényes az, hogy östermelőként nem lesz biztosított, így járulékokat és szociális hozzájárulási adót nem kell fizetni. De ha östermelőként van jövedelme, akkor ezen jövedelem alapján az szja-előleget meg kell fizetni.

dr. Radics Zsuzsanna, társadalombiztosítási szakértő

Alanyi adómentes értékhatár túllépése

Alanyi adómentes egyéni vállalkozó megrendelést kapott 7 millió forint értékben. Jelenleg az árbevétele április végéig 2 millió forint. A teljesítéskor egy összegben állíthatja ki a számlát – és értékhatár-túllépés miatt áfakötelessé válik. Adatmódosító lapon bejelentkezik az áfakörbe. Visszaigényelheti az anyagbeszerzések és alvállalkozói

számlák áfatartalmát? Hogyan kell ezt dokumentálni?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

Az áfatörvény (2007. évi CXXVII.) értelmében az alanyi adómentesség megszűnik, ha az adóalany termékértékesítése, szolgáltatásnyújtása fejében megtérített vagy megtérítendő ellenérték a tárgy naptári évben a tényadatok alapján ténylegesen, illetőleg a tárgy naptári évben ésszerűen várhatóan meghaladja a 6 millió forintot [191. paragrafus (1) bekezdése]. Az adóalany alanyi adómentes minőségben nem járhat el az olyan termékértékesítése, szolgáltatásnyújtása esetében sem, amelynek ellenértékével meghaladja az alanyi adómentesség választására jogosító felső értékhatárt [191. paragrafus (2) bekezdés].

A kérdésben foglaltak alapján az alanyi adómentesség elvesztésének a napja az értékhatár-átlépést megvalósító számla teljesítési napját megelőző nap. E változást 15 napon belül szükséges bejelentenie az adóhatóságához.

Az alanyi adómentesség időszakában keletkezett előzetesen felszámított adó levonására az adóalany nem jogosult [195. paragrafus (1) bekezdés]. Ez a kérdésben említett vállalkozás esetében azt jelenti, hogy az alanyi adómentes státusz megszűnésének napjáig alanyi adómentesként beszerzett termékek, igénybe vett szolgáltatások áfáját nem lehet – még utólag sem – levonni. Áfalevonási jogot kizárólag az alanyi mentesség megszűnésének napját követő naptól lehet érvényesíteni.

Az alanyi mentesség megszűnésére vonatkozó speciális dokumentálási szabályok nincsenek. De egy esetleges revízió során a vállalkozásnak igazolnia kell, hogy helyesen állapította meg az alanyi mentesség megszűnésének az időpontját, s jogszerűen alkalmazta a megelőző ügyletekben is az alanyi adómenteséget.

Ha ugyanis van/lehet arra utaló jel, dokumentum, hogy erről a megrendelésről volt/lehetett információja már a megelőző évben (például előzetes tárgyalások alapján), akkor az adott évre nem tekinthető jogszerűnek az alanyi adómentesség választása, s az adóhatóság a megelőző értékesítésekre is megállapíthatja az áfát.

Bartha Katalin, okleveles adószakértő, InterTax Pro Kft.

Kiadó: Kiadja a HVG Kiadó Zrt.,

1037 Budapest, Montevideo utca 14. Telefon: (+36 1) 436-2001 (HVG központ), Fax: (+36 1) 436-2014, E-mail: adozona@adozona.hu

Termékmenedzser: Vörös Tünde

Felelős kiadó: Kékesi Zsuzsa, online divízióvezető